

~~90~~ 97
PIŠETA IN UREJUJETA:
Lojze Košorok
in Pavla Gruden

KAR PO DOMAČE...

Danes sem resnično v zagi. Rada bi na ves glas nekaj zinila a moram biti oprezna. Tisto kar menim, da je z moje strani odkrito srčnost, nekateri trde da je moj, po domače, velik gobec ozioroma "big mouth". Nekoč, ko sem doseglala (kakor mi je sporočil advokat, ne moj ampak njihov) vrhunc jeze, sem bila v nevarnosti, da me bodo prizadeti tožili. Pa sem se nazvalic temu, da patrijarhalne družbe sploh ne priznavam (zato pravijo, da sem arroganta, jaz pa pravim, da sem heretik), neprizadetim gospodom opravičila javno, da bi javno oprala predvsem svoj greh. V današnjem slučaju pa me jeziki vzhodni "verski" dogmatik-krvolok.

Drobna zelena knjižica

Avtor te knjižice, za katero je verjetno dal inspiracijo Pari, ki jo je tudi dal v javnost, želi poriniti vse ženske sveta ne samo pod palec ampak pod peto moškega za vse večne čase, pa najsibodo to muslimanke ali ženske katerikoli vere. Daily Telegraph pravi, da bodo zaradi te knjižice ženske rdeče od jeze. Jaz pa vse bolj in bolj zelenim od jeze nad to zeleno knjižico. Namesto da bi hrepenel po Alahu, saj mu je spredla že dolgo sivo brado, mu še brenči po glavi spolnost.

V tej knjižici, ki jo komaj čakam, da bi vedela čemu sem se po vztrajnem otepanju izognila, on namreč trdi, da se mora žena (začasna ali stalna) svojemu možu (?) v postelji podrediti vsem njegovim željam. Tako pravico si žele izjaviti tudi nekateri naši moški, češ, da tako piše tudi v sv. pismu. Ubogi moški razum! Kar se žensk tiče menda do konca ti(s)či pod popkom.

Pušljci bi rad

Spominjam se kako mi je neki musliman na "akademski ravni" razlagal svoje stališče do žensk. Takole mi je govoril: "Rad imam lili, vrtnice, vijolice, orhideje, gardenije, magnolije pa tudi kakšno geranijo vmes. Tako je pri nas muslimanom z ženskami. "To rej hočete cel pušljci" sem

mu odgovorila. "O, yes, madam". Pri temu pa me je obiral in skubil z očmi kot da sem marjetica v rokah ljubezni želnega mladeniča. Otepala sem se ga kakor obada ob. sv. Jakobu. Pa nič pomagalo. Ubiral je svoje perzijske strune na vse mogoče načine, in ko sem mu objasnila, da sem le regatov cvet, se je še bolj vdvišil, češ, da kaj takega še nisem poskusil. Ko sem odbrila njegov predlog, da bi mu postala "žena No. 2", mi je ponudil da sprejemem mesto "ljubice No. 1". Ko sem iz regata postala planika na vrhu, ki je višji od Everesta, ga je še bolj prijelo.

Končno sem mu "na akademski ravni" povedala, da je bolan in bolj zrel za psihijatra kot za kakršnokoli raznajerje z evropsko žensko, in da ga bom predala prvemu stražniku, ki nama bo prišel nasproti, je stisnil rep med noge, pozabil na regrat in planiko, ter je z lačnimi očmi ubral na drugo pašo.

Žen(k)a zaslž vzdrževanje

Ajatola "kakomuježieme" garantira stalni ženi le kar ji je najbolj (po njegovemu mišljenju) potrebno: Obleko (te menda ne preveč), hrano in streho, in sedva vse telesne užitke, ki mu padejo na pamet. Zdi se mi, da je podoben vsem tistim zapadnjakom, ki si lahko privoščijo prvorazredne ljubice. A naše zakonske žene pa tako morajo večinoma delati za svoje vzdrževanje. A vse drugo morajo dati možu le zato, ker tako (kakor vsak tak diktator in nasilnež trdi, pa če je še tako pijan in v vsakem drugem pogledu daleč za ženo) zahteva vera, oziroma licenca za zakonsko življenje.

Kadar bo prišla spet na vrsto materijarhalna družba, bi rada predložila take živinske moške (nekateri fantazirajo celo o domačih živalih ne samo o pušljcih) za kastracijo. Znorelemu ajatoli in njegovim somišljenikom pa bi rada čimprej napisala na nagrobnem plosoču: Tukaj gniže patriarhalni šovinističen prasec.

Pavla Gruden

KAKO VIDIM SLOVENCA

Mariborska tedenska revija "7D" je povabila nekatere jugoslovenske humoristične pisatelje in satirike, da povedo, kako oni vidijo Slovence? Odzvalo se je devet oseb, žal za vse odgovore ni prostora, poglejmo kaj in kako misli o nas Zagrebčan Fadil HAĐIĆ, seve začinjeno s humorizmom. Sam pravi, da ne bo uporabljal ustaljenih šal, ki jih v glavnem vsi poznamo, nego da postavi nekaj svojih "diagnoz" o Slovencih.

"Slovenec je, najbolj na kratko povedano, najzahitnejši Jugoslovan. Koliko bliže si zahodu, toliko večja je proizvodnja toaletnega papirja in mila in se zato počutimo najbolj varne v slovenskih gostilnah, ker smo prepričani, da so najbolj čiste. V njih ne iščemo dlake v jajcu, čeprav sem jo jaz enkrat našel v jedi, ker pa sem bil v Sloveniji, sem verjel, da je kuhar iz kake druge republike.

Slovenci imajo to slabo lastnost, da radi delajo, ki jo v drugih naših republikah manj cenijo. Imajo čut za odgovornost in ko sem to omenil nekemu Slovencu, me je popravil in odvrnil, da "noben narod ne dela rad, če mu ni treba". Slovenec dobro dela, če ima za šefa Slovenca, če pa je v službi v Zagrebu, tudi on dela kot vsak drugi.

Slovence spreminja sloves, da radi pijajo, za razliko od Dalmatincev, ki se od zore do mraka zalivajo z bevando, a veljajo za trez-

neže, Slovenci niso krivi, da pijejo - ker pridelajo veliko dobrega vina, ga morajo nekaj tudi popiti.

Slovenci imajo najboljše samoupravljanje v naši državi - če sodimo o televiziji, ker vsako leto naredijo nadaljevanko v kateri delavski razred oblečen v nove modre kombinezone, prepričljivo premaguje tehokrate.

Kadar z avtomobilom potujem po Sloveniji in odprom radio, stavim z ženo, da bo obvezno igrala polka, Moja žena neče več staviti, vedno zgubi. Nimam nič zoper polko, če je ne igrajo več kot deset ur.

Slovenci imajo PAVLICO, enega najstarejših humorističnih listov v Evropi. To bi bil lahko dokaz, da je bilo Slovencem v zadnjih 100 letih vse smešno, celo tole naše socialistično obdobje, ko smo se vsi zresnili. PAVLICA je list za "pametne Slovence" ki jih je, sodeč po nakladi, petdeset tisoč, kar je odličen podatek. Ker v Zagrebu ne izhaja noben humoristični list, tu števila pametnih sploh ni moč izračunati.

Kar se tiče telesne lepote - so Slovenke lepše od Slovencev z razliko od Črnogorcev, kjer so moški lepsi in imamo zato največ ambasadorjev Črnogorcev, da bi svet dobil od nas čim lepo podobo.

Slovenci so pod vplivom avstrijske kuhinje, zato dajajo v jedi tudi take začimbe, ki jih mi iz ostalih re-

publik ne moramo. Edini pravi gurmani so Srbi, ki na eni sami svatbi pojejo več kot cela angleška ulica v enem mesecu. V Sloveniji prav za prav ne najdemo niti enega gurmanskega lokalja. V ostalih naših republikah se kuha po slovensko samo za turiste. Zato pa imamo svojo "narodno jed", ki jo je moč dobiti v vseh naših republikah: to je - dunajski zrezek.

Slovenci se tudi lepo oblačijo. Na televiziji so tako izbrano oblačeni, da so podbni lutkam iz izložbe kake vleblagovnice. Po neuradnih statistikah se Slovenec ptedesetkrat bolj umiv kot drugi državljanji naše dežele. Nekateri (tisti, ki se manj umivajo) trdijo, da se slovenci zato toliko umivajo, ker imajo največ tovarnila in detergentov, ki ne smejo ostati v skladniščih.

Po vsem sodeč so bili Slovenci najidealnejši Jugosloveni, dokler se niso pomešali z nami.

Zdaj je že najti Slovenca, ki je nediscipliniran in parkira avtomobil na prepovedanem kraju. Nemara je to najboljši način, da še bolj okrepimo našo državo, v kateri je precej več tistih, ki napačno parkirajo, in bi Slovenci, če bi ostali redljubni Slovenci, postal be vrane.

Nekateri narodi po svetu (kot so Britanci in Nemci) dobro živijo, ker se držijo svojih zakonov, naši naredi pa, kot se iz vsega vidi, dobro živijo, ker svak dan sprejmejo kak nov zakon, ki se ga potem obvezno ne držijo.

Toliko o nas in naših Slovencih - ki so, zahvaljujoč hitremu socialističnemu razvoju vse bolj podobni nam".

Uvoz delavne sile v Slovenijo

Često čujemo komentarje o prilivu in "preplavljanju" delavcev iz drugih republik v Sloveniji. Slišimo trditve da čez kakih 20 ali 30 let Slovenev in slovenskega jezika ne bo več. Drugi komentirajo: če greš po ljubljanskih ulicah, slovenske že skoro ne slišiš več, prevladuje srbohrvaščina. Poslednja trditev ne bo veljala, o tem sem se prepričal sam. Ta trditev bi morala ponekod veljala, če se napotis na kakšno večje gradbišče.

Koliko je resnice na temu, pa žal pripišemo sami sebi, ker koliko Slovenev je odšlo na tuje s trebuhom za kruhom, tudi takrat ko sta bila kruh in zaslužek doma!

S to zadevo se doma bavi na znastven način in zadovo obdeluje Silva Mežarič, ki svoja doganjala bazira na opazovanju, intervjujih, statističnimi podatki in v njen študiju so zajeti tudi odgovori več kot dva tisoč anektirancev, seve - Slovencev.

Zastopnik Veleposlanika v Bruslju je v govoru označil delo društva prošlih 50 let, ... spomnil se je tudi o teh katerih ni več med nami... Povodom 50 letnice društva sv. Barbare je predsednik Josip Broz Tito odlikoval društvo sv. Barbare Eisdan z Ordenom za zasluge za narod z zlati zvezdo.

Trije člani odlikovani: Z ukazom predsednika Josipa Broza Tita-povodom 50 letnice društva, za posebne zasluge pri organizirani naših izseljencev in razvijanju veze z rodnim krajem, kakor tudi za prispevek k razvoju prijateljskega sodelovanja izmed SFRJ in Belgije. Odlikovani so: IVAN SMRKE, FRANC TRKAJ in ANTONIJA TRKAJ z Ordensem Jugoslovenske Zastave z Zlati Zvezdo".

Naše čestitke

Pred dobrim pol letom smo poročali, da je v Belgiji, v Eisdenu tamkajšnjo slovensko društvo sv. Barbare praznovalo petdeseteletnico obstoja. V njihovem glasilu družbenemu SLOVENSKI GLAS v decembarski številki pa beremo sledeče: "Družabni večer je odlično uspel, tokrat so nas obiskali Slov. Izseljenska Matica in PLANŠARJI, na turneji po Zadnji Evropi. Nastopali so otroci oz. učenci slov. določilne šole itd.

Zastopnik Veleposlanika v Bruslju je v govoru označil delo društva prošlih 50 let, ... spomnil se je tudi o teh katerih ni več med nami... Povodom 50 letnice društva sv. Barbare je predsednik Josip Broz Tito odlikoval društvo sv. Barbare Eisdan z Ordenom za zasluge za narod z zlati zvezdo.

Trije člani odlikovani: Z ukazom predsednika Josipa Broza Tita-povodom 50 letnice društva, za posebne zasluge pri organizirani naših izseljencev in razvijanju veze z rodnim krajem, kakor tudi za prispevek k razvoju prijateljskega sodelovanja izmed SFRJ in Belgije. Odlikovani so: IVAN SMRKE, FRANC TRKAJ in ANTONIJA TRKAJ z Ordensem Jugoslovenske Zastave z Zlati Zvezdo".

Podobno poročilo smo dobili iz Ljubljane. Odlikovan je bil nam izseljencem poznani, bivši večletni tajnik Slovenske Izseljenske Matice FRANC ŽUGELJ.

Nadalje beremo v poročilu: Mitja Ribičič je izredil visoki odlikovanji Slovenskemu duhovniškemu društvu ob 30-letnici njegovega delovanja ter doleta in tajniku istega društva Mihaelu Jeriču ob njegovi 70-letnici. Napredni slov. duhovniki so se leta 1949 prvotno združili v cirilmotidsko društvo.

Po mnenju nekaterih anektirancev, da prihajajo delavci iz sosednjih republik in pokraj in nam zato, ker jih Slovenija privlači. Tudi tu je več mnenj. Slovenija je vabljiva zaradi boljšega zaslužka, boljši pogoji zaposlovanja, primaernejša dela in boljša zaposlovanja. Drugi zo zopet mnenja, da ja "vaba" višji družbeni standard, naravne lepote, gostoljubnost, večja delovna disciplina, boljši odnos do priseljencev in ker je Sl.

Mnenja

Po mnenju nekaterih anektirancev, da prihajajo delavci iz sosednjih republik in pokraj in nam zato, ker jih Slovenija privlači. Tudi tu je več mnenj. Slovenija je vabljiva zaradi boljšega zaslužka, boljši pogoji zaposlovanja, primaernejša dela in boljša zaposlovanja. Drugi zo zopet mnenja, da ja "vaba" višji družbeni standard, naravne lepote, gostoljubnost, večja delovna disciplina, boljši odnos do priseljencev in ker je Sl.

Iz izvelečka od študije vidimo tudi to, da je večina Slovencov proti priseljevanju iz drugih republik, vendar nekateri so mnenja da delavci iz sosednjih republik potrebujemo, ker sami nimamo dovolj delavcev, ker Slovenci nečemo opravljati umaznih in težkih opravil, ker nam primanjkuje specifične nekvalificirane delovne sile.

Druga plat medalje pa je tudi ta, da se slovenci tudi izseljujejo v druge republike, posebno v Zagreb in Beograd, ne kot nekvalificirana delovna sila, nasprotno visokokvalificirani delavci, angažirani posebno v administraciji, da ne govorimo tudi o tistih, ki so na visokih položajih v državnih organih.

Lojze Košorok

VODIČ KROZ CARINSKE PROPISE

Prava i obaveze putnika i carinika na graničnom prelazu

Carinskim propisima je predviđeno da putnik pri odlasku ili povratku iz inostranstva, kao i kad prolazi kroz naše carinsko područje, cariniku usmeno prijaviti i pokaže robu i lični prtljag koji sobom nosi. To prijavljivanje svih stvari i ličnog prtljaga ne znači da će putnik morati na sve te stvari i da plati carinu.

Carinski propisi predviđaju i mogućnost pismenog prijavljivanja stvari i predmeta koje putnik sobom nosi, i to u dva slučaja: kada to putnik želi ili kada to carinik zahteva. Za tu svrhu postoji poseban obrazac - formular "prijava robe koju putnik sobom nosi", u koju putnik, pored podataka o sebi, daje i potrebne podatke o stvarima koje sobom unosi, datumu i mestu gde prelazi carinsku liniju istu prijavu svjeročno potpisuje.

Pismeno prijavljivanje služi putniku kao dokaz da je odredene stvari doista prijavio na granici. S druge strane, pomoću ove pismene prijave može se obavljati dalji postupak carinjenja, s tim što se ona kao dokazno sredstvo prilaže uz odgovarajući carinski prijavu na osnovu koje se vrši carinjenje. Osim toga, ona može poslužiti i u pre-

ršajnom postupku kao dokazno sredstvo da li je putnik sve stvari prijavio ili nije, a koje su kod njega carinskim pregledom pronađene. U tom slučaju, kada putnik nije sve stvari prijavio, a koje su kod njega prilikom pregleda pronađene, putnikova prijava o stvarima se prilaže uz zapisnik o carinskom prekršaju.

Pregled putnikovih stvari

Pre pregleda, carinik će nujaviti putnicima da će izvršiti pregled i time ih pozvati da pripreme robu i svoj lični prtljag za pregled.

Obaveza je putnika da na zahtev carinika pokaže sve stvari koje nosi, da otvori kofere i koleta u kojima se nalaze robe i lični prtljag. Kad carinik prilikom pregleda ustanovi da u koferima, koletima i na drugom mestu kod putnika postoje i neka skrivena mesta, tada je putnik obavezan da na zahtev carinika pokaže i otvori i takva mesta radi pregleda.

Prilikom carinskog pregleda robe utvrđuje se da li su prilikom prijavljivanja, bilo usmenog ili pismenog, doista saglasni sa stvarnim stanjem robe koja se nalazi kod njega. Isto tako, pri pregledu putnikovog ličnog prtljaga carinik je dužan d

autvrdi da li se sve stvari koje je putnik prijavio kao lični prtljag nalaze kod njega i da li se mogu smatrati ovim prtljagom. Pod ličnim prtljagom se podrazumevaju predmeti koji putniku služe za vreme putovanja, s obzirom na okolnost, svrhu putovanja, godišnje doba, zanimanje putnika, vreme trajanja putovanja i sl i na njega se na plaća carina.

Roba koju putnik ne prijavi cariniku smatra se ne prijavljrenom i u tom slučaju putnik odgovara za povredu carinskih propisa u prekršajnom postupku.

Lični pretres

Lični pretres nad putnikom obavlja se izuzetno, i to u onim slučajevima kad carinik osnovano sumnja da putnik kod sebe ima stvari koje nije prijavio. Pretres se obavlja po pravilu u službenim prostorijama carinarnice i obavlja ga lice istog pola kojeg je i putnik.

O izvršenom ličnom pretresu carinik sastavlja zapisnik u koji se, pored podataka o putniku, unosi i da li je kod njega neka roba pronađena ili nije, sa detaljnim opisom pronađene robe i mesta gde je ona pronađena. Zapisnik o ličnom pretresu potpisuju i putnik i carinik koji je obavljao pretres.

Naknada pričinjene štete putniku merama carinskog nadzora

Ukoliko je carinik, prilikom pregleda robe, ličnog prtljaga ili ličnog pretresa, preduzeo takve mere carinskog nadzora zbog kojih je putnik pričinjena materijalna šteta, takva se šteta po zahtevu putnika iam naknaditi, pod uslovom da kod njega pregledom odnosno ličnim pretresom nisu pronađene neprijavljene ili skrivene stvari. Međutim, neće se nadoknaditi pričinjena šteta putniku, ako se prilikom pregleda kod putnika pronađu skrivene ili neprijavljene stvari, te je krivicom putnika došlo do preduzimanja mera carinskog nadzora kojima je i prouzrokovana šteta.

Zahtev za naknadu štete podnosi putnik neposredno carinarnici čiji je radnik i preduzeo mere kojima je pričinjena šteta. Uz zahtev se prilaže isprave i dokazi na osnovu kojih građanin i zasniva pravo na naknadu štete. Carinarnica po podnetom zahtevu za naknadu štete sprovodi postupak i spise predmeta sa svojim mišljenjem dostavlja Saveznoj upravi carina koja donosi odgovarajuće rešenje i odlučuje da li će udovoljiti zahtevu građanina za naknadu štete ili ne.

Postupak za naknadu štete je hitan i mora se završiti u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva putnika carinskom organu. Kada građanin pokrene postupak za naknadu štete kod redovnog suda, postupak kod carinskog organa se obustavlja i konačnu odluku donosi sud.

Iznosjenje i unošenje dinara i deviza u putničkom prometu sa inostranstvom

Prema posebnim propisima koji regulišu pitanje iznosa i unošenja dinara u putničkom prometu sa inostranstvom, predviđeno je da domaći i strani građani mogu pri odlasku u inostranstvo, kao i pri dolasku iz inostranstva sobom uneti 1.500 dinara u apoenima od 100 dinara i manjim. To praktično znači da pri odlasku u inostranstvo, kao i pri povratku iz inostranstva, građani ne mogu unositi novčanice u apoenima od 1000 i 500 dinara.

Ukoliko građanin pri odlasku u inostranstvo iz naše zemlje iznosi više od 1.500 dinara, dužan je da višak dinara deponuje na graničnom prelazu kod ovlašćenog menjaca. Pri povratku u Jugoslaviju višak tako deponovanog iznosa dinara biće mu vraden i na taj način neće postojati odgovornost za devizni prekršaj.

Neprijavljanje dinara cariniku

Kad građanin sobom nobanka Jugoslavije izuzetno više od 1.500 dinara može da dozvoli iznosa (kako pri izlasku tako i pri ulasku), a carinik mu ih, prilikom obavljanja carinske kontrole, pronađe, pod uslovom da ih putnik nije prijavio, novac će biti privremeno oduzet od strane carine uz izdavanje odgovarajuće potvrde. O končnoj sudbini privremeno oduzetog novca rešava Devizni inspektorat pri Saveznom sekretarijatu za finansije. U ovom slučaju, putniku se može izreći i novčana kazna od 500.20.000 dinara, kad pokuša da iz naše zemlje iznese ili u zemlju unese dinare na nedozvoljen način.

Naprijavljanje deviza na granici

Unošenje deviza u Jugoslaviju je dozvoljeno i tu nema nikakvih ograničenja, s tim što je putnik dužan da prilikom ulaska u našu zemlju devize prijavi i na zahtev carinika pokaže na samom graničnom prelazu. Građanin prilikom odlaska u inostranstvo može iznositi devize koje je podigao sa svog deviznog računa (računa bračnog druga, roditelja, brata ili sestre, dece) uz potvrdu ovlašćene banke.

Devize koje građanin na ilegalan način pokuša da iznese iz naše zemlje privremeno se oduzimaju uz izdavanje odgovarajuće potvrde od strane carinskog organa. Rešenje o oduzimanju ili vraćanju, u celini ili delimično, privremeno oduzeti devize, po deviznom prekršaju rešava u prvom stepenu Savezni devizni inspektorat, a u drugom - Savezni sekretarijat za finansije u postupku po žalbi. Građanin koji pokuša da na nedozvoljen način iznese devize iz Jugoslavije biće odgovoran za devizni prekršaj za koji se može izreći novčana kazna od 500 do 20.000 dinara.

Jubilarni i prigodni kovani novac

Jubilarni i prigodni kovani novac, izdanja Narodne banke Jugoslavije, mogu domaća i strana lica unositi u našu zemlju bez ograničenja. Jubilarni i prigodni kovani novac Narodne banke Jugoslavije strana lica mogu iznositi iz Jugoslavije samo uz ispravu carinarnice o prijavi pri unošenju ili uz obračun ovlašćenog prodavca o njihovoj kupovini u našoj zemlji.

Jubilarni prigodni kovani novac Narodne banke Jugoslavije domaća lica ne mogu iznositi iz naše zemlje.

Inače, građanima je zabranjeno da iznose zlato iz zemlje. Ovo se odnosi na prerađeno, naprerađeno i kovoano zlato. Pod kovanim zlatom podrazumeva se svaka vrsta zlatnika, bez obzira da li su sredstvo plaćanja u nekoj zemlji ili ne. Narodna

Domaće uložne knjižice i hartije od vrednosti

Domaće štedne knjižice na dinare i domaće i strane knjižice koje glase na deviz, mogu se slobodno iznositi ili slati iz Jugoslavije, odnosno unositi ili slati u Jugoslaviju. Strane hartije od vrednosti mogu se slobodno slati ili unositi u našu zemlju, dok je njihovo iznosa moguće samo po izričitom odobrenju narodne banke republike, odnosno narodne banke autonomne pokrajine, a u skladu sa uslovima koje propiše Narodna banka Jugoslavije.

Šta sve građani mogu slati ili iznositi u inostranstvo

U skladu sa Zakonom o prometu robe i usluga sa inostranstvom, spoljnotrgovinski promet ne mogu vršiti domaća ni trana fizička lica u Jugoslaviji. Iz toga proizlazi da ni domaći ni strani građani ne mogu da iznose iz naše zemlje niti izvoze one robe koje imaju komercijalni karakter, tj. one robe koje su po svom karakteru namenjene prodaji.

U putničkom prometu sa inostranstvom carinik je ovlašćeno lice koje na graničnom prelazu utvrđuje da li građanin nosi predmete koji bi se mogli smatrati i da su namenjeni prodaji u inostranstvu ili ne. U tom slučaju carinik bi zabranio iznosa predmeta koji imaju komercijalni karakter. Tako na primer, onaj građanin, bilo domaći ili strani, koji iznosi ili izvozi, odnosno pokušava da izveze desetak komada električnih štednjaka ili frizidera, to ne bi mogao da učini iz razloga što se radi o predmetima koji su po svom karakteru namenjeni prodaji.

Isto tako, građanin ne bi mogao iz naše zemlje u inostranstvo da iznese i predmete imaju određenu nacionalnu vrednost, arheološku, umetničku, istorijsku, sociološku, etnografsku, kulturnu, naučnu i druge neke vrednosti koje su pod zaštitom države. Ovakvi predmeti koji su pod zaštitom države mogli bi se iznositi izuzetno, samo u onim slučajevima kada građani poseduju potvrdu republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture i u kojoj bi potvrdi bilo tačno navedeno koje predmete građani mogu iznositi iz zemlje. Takega ograničenja se odnose i na sopstvena dela umetnika kada ih šalju, odnosno definitivno iznose u inostranstvo.